

ПРОМЕТОТ ВО МАЛОПРОДАЖБАТА, КОЈ Е "УСЛОВЕН" ОД ПРИХОДИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ, СО НЕГАТИВЕН ТРЕНД

На подолгиот список на изневерени очекувања во првите три месеци од годинава се и катастрофалните резултати на најголемиот дел од домашните трговци, изразено преку намалениот промет и натрупаните резерви.

Дел од нив, пак, сè погласно коментираат дека моментната "крвна слика" на домашната трговија никогаш не би-

ла полоша и вака анемична.

Зашто сè помалку граѓани имаат "кеш" за да се подноват со некоја нова работа, било да е тоа за себе, на пример, облека или да купат нешто за своето домаќинство. Ако на почетокот на годинава некои трговци се понадеваа дека оваа изборна година ќе има трошење пари и ќе се офајдат со нешто за да ги покријат старите загуби, веќе сега

е евидентно дека таквата надеж им била попушта.

Трошоците на животот се зголемуваат од месец во месец, сè поголеми се издатоците за основните животни продукти и просечни примања се недоволни за да се покрие основниот минимум на месечни расходи, така што ваквата состојба кај многу потрошувачи ја потисна потребата за купување нова

облека, чевли или слично. Секој го носи она што го има, најчесто купено одамна, нешто се крпи или се поправа, па така сè додека може да издржи. И никој како да не погледнува во излозите на кои со големи букви се рекламираат значителни попусти, речиси за сите стоки.

Едноставно, пари има сè помалку, а кога на ова ќе се надоврзе и речиси минор-

ШОПИНГТОТ ОД ТЕЗГА ИМ ГО ЗЕМА ЛЕБОТ НА ТРГОВЦИТЕ

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Гледано низ статистичка призма, прометот во малопродажната мрежа во првите три месеци од оваа година е помал за 15,7 отсто, а во трговијата на големо дури за 30,4 отсто. Во текот на изминатите месеци македонските трговци со многу попусти, кои достигнаа и до повеќе од 50 отсто, како никогаш досега ги изненадија домашните потрошувачи, но по сè изгледа попусто. Едноставно, купувачите никако да се фатат на ваквата "јадица". Дел од нив, пак, сè погласно коментираат дека моментната "крвна слика" на домашната трговија никогаш не била полоша и анемична. Зашто сè помалку од граѓаните имаат "кеш" да се подноват со некоја нова работа, било да е тоа за себе, на пример, облека или нешто за во домаќинството.

НЕКОЈ КУПУВА НОВО ВО КЕШ, А НЕКОЈ НЕ МОЖЕ НИТУ СТАРОТО ДА ГО ОДРЖУВА

ПРОДАВНИЦИТЕ СО НЕПРЕХРАНБЕНИ АРТИКЛИ ЗЈААТ ПРАЗНИ

ната бројка на кредитоспособни граѓани кои можат да си дозволат кредитно задолжување, тогаш е повеќе од јасно зашто бројките се сè полоши и полоши.

ТРГОВИЈАТА ВО "МИНУС"

Гледано низ статистичка призма, прометот во малопродажната мрежа во првите три месеци од оваа година е помал за 15,7 отсто, а во трговијата на големо дури за 30,4 отсто. Или вкупно македонските граѓани во трговијата на мало од почетокот на годината оставиле малку повеќе од 14 милијарди денари, додека таа сума во трговијата на големо изнесувала околу 20 милијарди денари.

А по сè изгледа ваквиот тренд и натаму ќе продолжи. Во текот на изминатите месеци македонските трговци, како никогаш досега, ги изненадија домашните потрошувачи со многу попусти кои достигнаа и до 50 отсто, но очигледно попусто. Едностав-

но, купувачите никако да се фатат на ваквата "јадица". Нивната рапидно намалена куповна моќ изразена преку сè поистенчените домашни буџети придонесе, освен кај прехранбените продукти, во сите други сектори да бележи намалување на прометот, а особено кај трговците со полутрајни и трајни стоки.

Факт е дека граѓаните парите ги трошат (или толку имаат н.з.) само за храна, зашто за оваа намена се потрошени 38 отсто од парите кои се вртат во малопродажната мрежа. Во оваа насока секако дека изненадува што на второ место (24,7 отсто) од потрошените пари во трговијата се наоѓа прометот направен на бензинските пумпи, па излегува дека високите цени на бензините и нафтата како воопшто да не влијаат на нивната потрошувачка.

Во продавниците кои продаваат индустриски производи се слеваат околу 13,7 отсто од парите на граѓаните, додека на прометот со автомобили отпаѓа околу 5,5 от-

Зачудува и фактот што во Македонија во готово се плаќа речиси сè што е во промет и тоа од векна леб па до автомобил. Анализите покажуваат дека навиките на нашите сограѓани тешко се менуваат и кога се во прашање огромни суми, па дури две третини од купените автомобили во Македонија се платени во кеш. Колку за илустрација, статистичките бројки покажуваат дека од сите продадени автомобили, на кредит се купени само 8,1 отсто од нив.

Исто така, доколку потемелно се погледне во структурата на прометот во малопродажбата, дури 89,6 отсто од сите средства се со плаќање во кеш. А во тој кош, покрај храната, спаѓаат и мебелот, белата техника и другите повредни предмети за домаќинство.

Структура на прометот по видови на плаќање во малопродажбата, Јануари-Март 2005 година
Sales structure by kind of payment in retail trade January-March, 2005

	Промет на прометот во малопродажбата Turnover sales in retail trade	Структура на прометот по групи (%) Share by groups (%)						Total
		вкупно total	храна food	непрехранба non-food	автомобили motor vehicles	други other	cash	
Вкупно	14.838	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
За готово пари	13.288	89,6	94,5	85,7	74,5	95,0	87,8	Cash
На кредит/на кредит	1.549	10,4	5,5	14,3	25,5	5,0	12,2	on credit
Други	1.377	9,3	5,1	15,7	17,4	10,2	13,1	Other

Структура на прометот по видови купувачи во трговијата на големо, Јануари-Март 2005 година
Sales structure by buyers in wholesale trade January-March, 2005

	Промет на прометот во малопродажбата Turnover sales in wholesale trade	Структура по групи на видовете (%) Share by groups of buyers (%)						Total
		вкупно total	храна food	непрехранба non-food	автомобили motor vehicles	други other	cash	
Вкупно	26.233	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Трговни претпријатия	14.095	53,7	50,1	75,0	90,9	50,7	78,6	Trade enterprises
"Големи потрошувачи"	1.088	4,1	3,4	13,1	0,9	6,7	8,3	Large consumers
Непретходни претпријатия	3.041	11,6	6,4	13,0	5,0	21,8	12,6	Enterprises in economic activities
Други претпријатия	40	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	Other enterprises

СТРУКТУРА НА ПРОМЕТОТ ПО ВИДОВИ КУПУВАЧИ

сто од вкупниот промет во трговијата.

Покрај ова, зачудува и фактот што во Македонија во готово се плаќа речиси сè што е во прометот и тоа од векна леб па сè до автомобил. Анализите покажуваат дека навиките на нашите сограѓани тешко се менуваат и кога се во прашање огромни суми, па дури две третини од купените автомобили во Македонија се платени во кеш. Колку за илустрација, статистичките бројки покажуваат дека од сите продадени ав-

томобили на кредит се купени само 8,1 отсто од автомобилите.

Исто така, доколку потемелно се погледне во структурата на прометот во малопродажбата, дури 89,6 отсто од сите средства се плаќаат во кеш. А во тој кош, покрај храната, спаѓаат и мебелот, белата техника и другите повредни предмети за домаќинството.

Инаку, во Македонија, прикажаниот промет е остварен во 6.159 продавници во кои работат 15.179 лица.

ТРГОВЦИТЕ "БОГАТИ" СО РЕЗЕРВИ

Паралелно со намалениот промет сè повеќе се зголемува и непродадената стока на трговците. Според статистичките показатели за состојбите на крајот на првото тримесечие, резервите буквално ја затрупаа трговијата на мало и тие претставуваат повеќе од 62 отсто од вкупниот капитал на трговците. Во оваа насока, малку подобро поминале трговците на големо, каде што резервите изнесувале 8,3 отсто од средствата. Сепак, најтрагично е во малопродажбата, каде што дури 78,5 отсто од продавниците се соочуваат со непродадена стока од секаков вид.

Како и да е, во трговијата на големо најмногу пазарат трговските претпријатија, на кои отпаѓаат дури две третини од прометот, што до некаде е и логично поради маржата. Бројките покажуваат дека околу 20 отсто од

КРИТЕРИУМИ ЗА ТРГОВЦИТЕ

Со новиот Закон за трговски друштва, прв пат во Македонија се вовеле категоријата микротрговец, па така трговците се класифицираат во големи, средни, мали и микро, а во зависност од бројот на вработените, годишниот приход и просечната вредност на вкупните средства на годишните сметки во последните две години.

Според бројот на вработените, за микротрговец се смета трговецот со просечен број на вработени до 10 работници, мал до 50, среден до 250 и голем повеќе од 250 работници. Условите се бруто приходот остварен од микротрговецот, од кој било извор, да не надминува 50.000 евра, годишниот приход кај малиот трговец да е помал од 2 милиона евра во денарска противвредност и вкупниот обрт да е помал од 2 милиона евра во денарска противвредност.

Трговците кои не се распоредуваат во микро, мали и во средни, стекнуваат статус на големи трговци.

прометот се остварува од другите индустриски, земјоделски, градежни и сообраќајни фирми, додека трети на листата се државните служби и јавните установи, како војската, училиштата, болни-

ците, градинките и др; кои практикуваат да се снабдуваат на големо.

Наспроти ова, обемот на сивата трговија континуирано се зголемува, па прометот, наместо преку легалните ка-

нали, сè повеќе се префрла на тезгите, достигнувајќи понуда како кај легалните трговци, кои ги плаќаат сите давачки кон државата. Колку за пример, одредени трговци, како оние кои работат со опрема и со резервни делови, веќе одамна укажуваат дека нивниот "бизнис" целосно е преземен од пазарските прекупци, кои својот постоечки "асортиман" во последно време сè почесто почнаа да го збогатуваат и со апарати за домаќинство. Истовремено, глобална е проценката дека ако само 50 отсто од овој неформален сектор се канализира низ регуларните прометни текови, ефектите по "државната каса" би биле и повеќе од евидентни.

Арно ама, наместо сивата трговија да се намалува, таа како уште повеќе да се засилува, во услови кога, според трговците, државата како да заборава на нејзиното сузбивање, па овој сектор веќе целосно ѝ го остави на стихијата.

"БРИТА" - ФИЛТЕР ЗА ВОДА

"БРИТА" - ФИЛТЕР ЗА ВОДА - ЗНАЧИТЕЛНО ГИ НАМАЛУВА КАМЕНЕЦОТ И СОСТОЈКИТЕ, КАКО ШТО СЕ: ХЛОР, ОДРЕДЕНИ ПЕСТИЦИДИ (ЛИНДАН), НЕКОИ ТЕШКИ МЕТАЛИ (ОЛОВО И БАКАР). РЕЗУЛТАТОТ Е ПОЧИСТА, ПОБИСТРА ВОДА, СО ОДЛИЧЕН ВКУС ЗА ТОПЛИ И ЛАДНИ НАПИТОЦИ, А ИСТО ТАКА, ПРЕПОРАЧЛИВО Е ТАА ДА СЕ УПОТРЕБУВА И ЗА ГОТВЕЊЕ.

ВОДАТА ОД "БРИТА" ГО НАМАЛУВА ТАЛОЖЕЊЕТО НА КАМЕНЕЦОТ ВО АПАРАТИТЕ ЗА ДОМАЌИНСТВО. ФИЛТЕРОТ ЗА ВОДА "БРИТА" ИМА ЧЕТИРИ СТЕПЕНИ НА ФИЛТРАЦИЈА.

НАРАЧКА ЗА "БРИТА" - ФИЛТЕР ЗА ВОДА

ЦЕНА: 2.000 ДЕНАРИ + ПТТ ТРОШОЦИ

НАРАЧКАТА СЕ ВРШИ НА ТЕЛ: ++3892 3130-137; ++3892 3130-377 ИЛИ НА АДРЕСА: РЕДАКЦИЈА "МАКЕДОНСКО СОНЦЕ", УЛ. "ЛЕНИНОВА" БР. 87 1000 СКОПЈЕ

